

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrť strani Din 500.—, 1/3 strani
Din 250.—, 1/10 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Kmetijske zadruge in kmečki dolgovi.

Ministrski svet je izdal 2. februarja t. l. uredbo, ki se z njo spreminjajo določila prejšnje uredbe o zaščiti kmetov. Februarska uredba je med drugim v čl. 5 določila, da zaščita kmečkih dolžnikov ne velja napram kmetijskim zadrugam. K temu členu je izdal kmetijski minister tolmačenje v pravilniku z dne 25. marca t. l., v katerem pojasnjuje, katere zadruge je smatrati za kmetijske zadruge, ter določuje, da naj zadruške zveze predpišejo odplačilne načrte za terjatve zadrug napram kmetom, nastale pred 20. aprilom 1932, in naj jih predložijo kmetijskemu ministrstvu v odobritev.

Preden je Zadružna zveza v Ljubljani predložila zahtevani odplačilni načrt, je razposlala nekatera vprašanja, ki jih je smatrala pri odplačevanju kmečkih dolgov za najvažnejša, včlanjenim posojilnicam. Od 339 kreditnih zadrug je odposlalo odgovore 196, torej 58%. Odgovori so prav zanimivi. Poudarjajo med drugimi naslednje misli: rešitev kmečkih dolgov ni v odplačilnem načrtu in v zaščiti kmeta, marveč v zboljšanju gospodarstva; vir zla je padanje cen kmetijskih pridelkov; kmetijsko ministrstvo naj bi ukrenilo, da se cene kmetijskim pridelkom zvišajo, kmečkim potrebščinam pa znižajo; pavšalna zaščita ni dobra, treba je razlikovati med dolžniki in raznimi pokrajinami, ker so razmere pri vsakem kmetu drugačne in po raznih krajih različne; pravi izhod iz današnjega stanja, tako naglašajo nekateri posojilnice, je posredovanje države, ki naj oskrbi ali potem Privilegirane agrarne banke

ali na kak drug način posojilnicam nova sredstva, brez katerih ni mogoče obnoviti obtoka in rešiti vprašanja kmečkih dolgov.

Na podlagi materijala, dobljenega iz odgovorov, je Zadružna zveza jasno spoznala, kaj je obča želja posojilnic. Na sestanku z zastopniki Zveze slovenskih zadrug in Zveze gospodarskih zadrug je bil sklenjen odplačilni načrt, ki določa med drugim naslednje:

Kdo se smatra za dolžnika-kmeta, je določeno v členu 2 uredbe o zaščiti kmetov. Zadruge računajo dolžnikom-kmetom od 1. januarja letos največ 6-odstotne obresti na leto za nazaj, le zadruge, ki imajo več kakor četrťino svoje obratne glavnice (to je vseh lastnih

in tujih sredstev) izposojene od drugih denarnih zavodov, smejo računati dolžnikom-kmetom od 1. januarja letos največ 7inpolodstotne obresti na leto. Dolžniki-kmetje morajo vsako leto najkasneje do konca novembra plačati gornje obresti od dolžne glavnice. Od dne dospelosti se računajo zamudne obresti v enaki izmeri.

Dolžno glavnico plačajo dolžniki-kmetje, če presega glavnica 6000 Din, v 12 letih in sicer: v letu 1935 1 odstotek, v letu 1936 2 odstotka, v letu 1937 3 odstotke, v letu 1938 4 odstotke, v letu 1939 5 odstotkov, v letu 1940 7 odstotkov, v letu 1941 9 odstotkov, v letu 1942 11 odstotkov, v letu 1943 13 odstotkov, v letu 1944 14 odstotkov, v l. 1945 15 odstotkov in v letu 1946 16 odstotkov. Kot dolžna glavnica se smatra stanje dolga, izračunano po členu 3, odstavku 5, uredbe o zaščiti kmetov. Odplačilo na glavnico je plačati vsako leto najkasneje do konca novembra.

V NAŠI DRŽAVI.

Končno veljavna določitev novo izvoljenih poslancev. Glavni volilni odbor je končal svoje delo in se bo sestala nova skupščina 3. junija. Volilni odbor je prisodil od 370 poslancev Jevtičevi listi 303, Mačkovi 67. Dr. Maksimovičeva in Ljotičeva lista sta ostali brez mandata. Po banovinah so mandati takole razdeljeni: **dravska:** Jevtičeva lista 27, Mačkova 2 (skupaj 29); **savska:** J. 48, M. 27 (skupaj 75); **primorska:** J. 14, M. 10 (24); **vrbaška:** J. 17, M. 8 (25); **drinska:** J. 34, M. 5 (39); **zetska:** J. 30, M. 3 (33); **donavska:** J. 44, M. 8 (52); **moravska:** J. 39, M. 2 (41); **vardarska:** J. 44, M. 1 (45); upravno področje **Belgrad-Zemun-Pančevo:** J. 5, M. 0 (5). Med novimi poslanci je največ odvetnikov in sicer 58, kmetov je le 51, govorcev 35, 55 uradnikov, ostali so zdravniki, inženjerji, časnikarji, učitelji in duhovniki. Na Mačkovi listi sta kandidirala tudi vodja bosanskih muslimanov dr. Mehmed Spa'ović in voditelj bivših demokratov Ljuba Davidovič. Noben od omenjenih ni bil izvoljen.

Zakaj je JNS propadla? »Glas naroda« (23. maja) piše: »Polpretekli režim

Če dolžna glavnica pri zadrugi ne presega 6000 Din, odplačuje dolžnik zadruzi poleg vsakoletnih obresti letno najmanj po eno četrťino dolžne glavnice, in sicer do konca novembra vsakega leta. Če dolžnik ne plača obresti in odplačila na glavnico v teku treh mesecev po dospelosti, izgubi pravico do ugodnosti po tem odplačilnem načrtu.

Ako zadruha ugotovi, da dolžnik odtujuje ali obremenjuje ali pa pustoši svoje premoženje, tako da bi iz tega nastala nevarnost za njeno terjatev, izgubi dolžnik pravico do ugodnosti po tem odplačilnem načrtu z dnem, ko je prejel od zadruge pismeno obvestilo o tem.

Obresti, ki bi jih bil moral plačati dolžnik do 15. decembra 1934, se smejo po prisilnem potu izterjati po preteku 15 dni po objavi tega odplačilnega načrta v »Službenih novinah«.

Ta načrt je že bil pred Veliko nočjo poslan kmetijskemu ministrstvu v odobritev. V moč bo stopil šele po odobritvi in objavi v »Službenih novinah«.

*

JNS je dokončno propadel predvsem zaradi tega, ker ni imel korenin med ljudstvom, zlasti pa med našim malim človekom, ki je v naši državi v ogromni številčni premoči.

Mrtveca obujajo. »Jutro«, ki je od nekdanj bilo glasilo JNS, poroča, da organizacije JNS »z vnemo« obnavljajo svoje delovanje, v Beogradu pa hočejo preosnovati vrhovno vodstvo. Torej nekako pomladilno postopanje morda po vzoru pomlajevalca Voronova?! Pa kaj pomagajo takšni pomladilni poskusi na mrtvem predmetu? Kar je mrtvo, se ne da poživiti. Čim več si date dela in posla okoli mumije, tem prej vam bo razpadla v prah.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Trmasta Madžarska. Svet Društva narodov v Ženevi se je na zadnjem zasedanju pečal zopet z marsejskim zločinom. Na izredn. zasedanju Društva narodov lani decembra so obravnavali dokaze Jugoslavije glede krivde Madžarske na atentatu. Svet Društva narodov je naložil 10. decembra lani Madžarski, naj izvede strogo preiskavo, kako so si nekateri njeni državljani nakopali krivdo pri atentatu na našega kralja in naj krivce kaznuje. Madžarski je bila tudi dana naloga, naj predloži Društvu narodov poročilo, kako je